

597.942

UKRAIŃSKI INSTYTUT NAUKOWY

PIĘĆ LAT ISTNIENIA
UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU
NAUKOWEGO

13.III.1930 — 13.III.1935

WARSZAWA MCMXXXV

3402

1

UKRAIŃSKI INSTYTUT NAUKOWY

PIĘĆ LAT ISTNIENIA
UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU
NAUKOWEGO

13.III.1930 — 13.III.1935

WARSZAWA MCMXXXV

UKRAIŃSKI INSTYTUT NAUKOWY

Służewska 7, m. 4

Telef. 8-76-49; P. K. O.: 23—940

Godziny urzędowe kancelarii: 9—14 godz.

Biblioteka otwarta:

poniedziałek, środa, piątek: 9—14 godz.

wtorek, czwartek: 16—18 godz.

II. 597.942.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001009624670

Ukraiński Instytut Naukowy powstał za rządu p. premiera K. Bartla. Ukraińską inicjatywę w tej mierze poparła grupa działaczy polskich z ś. p. T. Hołówką i premierem J. Jędrzejewiczem na czele, przy bliskim współudziale dyrektora S. Paprockiego, ś. p. M. Świechowskiego, naczelnika H. Suchenka-SucHECKiego i czynnej pomocy premiera K. Świtalskiego, ministra A. Zaleskiego, ministra T. Schaetzla, przedewszystkiem zaś profesora Uniwersytetu Warszawskiego M. Handelsmana, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego A. Krzyżanowskiego oraz ministra A. Tarnowskiego. Starania wymienionych osobistości, z wyjątkową przychylnością poparte przez ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego ś. p. S. Czerwińskiego oraz dyrektora departamentu nauki W. Suchodolskiego, miały za skutek wydanie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1930 r. o utworzeniu przy Ministrze Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Ukraińskiego Instytutu Naukowego.

W myśl tego rozporządzenia, Ukraiński Instytut Naukowy ma za zadanie: a) studja w zakresie życia gospodarczego, kultury i historii narodu ukraińskiego, b) przygotowywanie sił do pracy naukowej. W tym celu Instytut a) urządza wykłady w językach polskim i ukraińskim, które, za zgodą odnośnych władz, mogą być wygłaszane w wyższych zakładach naukowych oraz innych instytucjach naukowych; b) urządza systematyczne kursy w języku ukraińskim w Warszawie i innych miejscowościach Rzeczypospolitej Polskiej; c) wydaje organ naukowy i ogłasza drukiem oryginalne prace naukowe lub przekłady na język ukraiński prac naukowych oraz podręczników.

Na podstawie tegoż rozporządzenia Rady Ministrów, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 13 marca tegoż 1930 roku nadał Ukraińskiemu Instytutowi Naukowemu Statut, na mocy którego w Instytucie powstały następujące sekcje: a) ukraińskiego życia gospodarczego i społecznego; b) historii politycznej Ukrainy oraz historii kultury ukraińskiej i jej stanu obecnego (język, literatura, prądy duchowe); c) historii kościoła. W miarę potrzeby Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może tworzyć nowe

sekcje. Dyrektor Instytutu, do którego należy ogólny zarząd, reprezentuje Instytut nazewnątrz i kieruje jedną z sekcji. Sekretarz Naukowy jest redaktorem prac Instytutu i zarządza jego sprawami gospodarczymi oraz kancelarią pod nadzorem Dyrektora. Kolegium Naukowe, składające się z członków zwyczajnych Instytutu, kieruje działalnością naukową i administracyjną Instytutu na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu. Przy Instytucie istnieje biblioteka, składająca się głównie z dzieł, należących do zakresu ukrainoznawstwa. Instytut wydaje własny organ p. t. „Prace Ukraińskiego Instytutu Naukowego w Warszawie” i używa pieczęci z napisem w językach polskim i ukraińskim: „Ukraiński Instytut Naukowy w Warszawie”. Jak z powyższego wynika, Ukraiński Instytut Naukowy ma charakter instytucji naukowo-badawczej.

Do składu Kolegium Naukowego należą cztery osoby, mianowicie: Dyrektor — prof. Aleksander Łotocki, kierownik katedr historii prawa i prądów duchowych; Sekretarz — prof. Roman Smal-Stocki, kierownik katedry filologii; członkowie Kolegium — Prof. Bohdan Łepki, kierownik katedry historii literatury, i prof. Walentyn Sadowski, kierownik katedry nauk ekonomicznych.

Mając za zadanie studia nad życiem Ukrainy w przeszłości i teraźniejszości, Ukraiński Instytut Naukowy główną zwraca uwagę nie tyle na zagadnienia natury teoretycznej, co na problematykę o charakterze aktualnym, których zbadanie może mieć, ze względu na obecne warunki, również i znaczenie praktyczne. W tym kierunku opracowany został na samym początku plan działalności Instytutu, w tym też kierunku rozwijają się i do dziś dnia jego prace.

I.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

A. „PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO”.

Pod tym tytułem wydał Instytut 26 tomów prac i materiałów z różnych dziedzin nauki, a mianowicie:

I. Serja statystyczna. Ukazały się dwa tomy o treści statystycznej, mianowicie: „Tablice statystyczne ludności ukraińskiej w Z. S. R. R.” d-ra T. Olesiewicza i „Ludność ukraińska Z. S. R. R.” — tom zbiorowy, obejmujący rozprawy różnych autorów. Pierwsza z wymienionych prac zawiera dane statystyczne o ludności ukraińskiej w Z. S. R. R. na podstawie spisu ludności 1926 r.; jest to kompendjum cyfrowe, oparte na kilku-

dziesięciu tomach materiałów statystycznych, poza granicami Z.S.R.R. niemal zupełnie niedostępnych. Rozbiory tych danych statystycznych podają rozprawy drugiego tomu (T. Olesiewicz — „Ogólny zarys obszaru i ludności U. S. R. R.” i „Rozmieszczenie narodowości U. S. R. R.”; W. Sadowski — „Przegląd literatury o demografii ukraińskiej” i „Ukraińcy poza granicami U. S. R. R. według spisu 1926 r.”; A. Pytel — „Stosunki narodowościowe na Ukrainie w świetle statystyki”; A. Czubenko — „Rejestracja cechy językowej i narodowościowej w spisie 1926 r.”). Te pierwsze dwa tomy stanowią podstawę dalszych badań współpracowników Instytutu nad statystyką Ukrainy.

II. Serja ekonomiczna obejmuje pięć tomów.

1. „Współczesne zagadnienia życia gospodarczego Ukrainy”. Jest to praca zbiorowa, poświęcona aktualnym zagadnieniom polityki ekonomicznej Ukrainy i zawierająca rozprawy: inż. E. Głowińskiego o bilansie płatniczym, prof. K. Maciejewicza o obecnym kryzysie rolnym, W. Sadowskiego o *piatiletce*, jak również przegląd najnowszej literatury ekonomicznej.

2. „Praca w U. S. R. R.” prof. W. Sadowskiego zawiera wyniki badań nad zagadnieniem pracy w przemyśle ukraińskim — w przeszłości i teraźniejszości.

3. „Spółdzielczość kredytowa na Ukrainie” I. Iwasiuka.

4. „Gospodarstwo wodne w dorzeczu Dniepru na Ukrainie” prof. inż. J. Szowhenowa oraz

5. „Gospodarstwo energetyczne Ukrainy i Północnego Kaukazu” inż. W. Iwanysa. Prace te zawierają wyniki badań nad zagadnieniami, wymienionymi w tytułach.

Prócz tego w druku są trzy dalsze tomy tejże serji: „Robotnicza w gospodarstwie rolnem na Ukrainie” prof. W. Sadowskiego i „Lasy i gospodarka leśna na Ukrainie” (dwa tomy) prof. B. Iwanickiego.

III. Serja prawnicza — trzy tomy:

1. „Ukraińskie źródła prawa kościelnego” prof. A. Łotockiego (studja nad podstawami prawnymi kościoła ukraińskiego);

2. „Autokefalia” prof. A. Łotockiego (praca poświęcona aktualnemu w chwili obecnej zagadnieniu ustroju kościelnego);

3. „Traktaty ukraińsko-moskiewskie w XVII — XVIII st.” prof. A. Jakowlewa (rozbiór dokumentów historycznych

o szczególnem znaczeniu dla sytuacji państwowo-prawnej Ukrainy).

IV. Serja filologiczna — trzy tomy:

1. „Aleksander Potebnia — ukraiński myśliciel-lingwista“ dr. K. Czechowicza; praca ta zawiera życiorys A. Potebni (z nieogłoszonymi dotąd dokumentami z archiwów wiedeńskich) i wykład jego filozofji języka, teorii poezji oraz narodowości.

2. „Najmłodsza palatalizacja spółgłosek w języku ukraińskim“ d-ra M. Puskara (historja najmłodszej palatalizacji spółgłosek w języku ukraińskim od czasów najdawniejszych do dnia dzisiejszego i analiza tegoż zjawiska w innych językach słowiańskich z określeniem stanowiska, zajmowanego przez język ukraiński w rodzinie języków słowiańskich pod kątem widzenia palatalizacji spółgłosek).

3. „Mapa dialektów ukraińskich“ prof. I. Ziłyńskiego unaocznia granice ukraińskiego obszaru językowego i położenie geograficzne główniejszych dialektów języka ukraińskiego; publikacja ta stanowi zarazem podstawę dla większej rozprawy z dziedziny dialektologii ukraińskiej, mającej się ukazać w Pracach Ukraińskiego Instytutu Naukowego.

V. Serja historyczna — trzy tomy:

1. „Wojna ukraińsko-moskiewska“ w opracowaniu gen. P. Szandruka pod redakcją gen. Wł. Salskiego (zbiór dokumentów sztabu generalnego armji Ukraińskiej Republiki Ludowej, jako źródło podstawowe dla dziejów walki zbrojnej na Ukrainie w 1920 r.).

2. „Wyprawa zimowa 1920 roku“ pułk. A. Docenki podaje na zasadzie autentycznych dokumentów (z załączeniem ich tekstu) historję jednego z najbardziej charakterystycznych epizodów walki zbrojnej 1919 — 1920 r.

3. „Diarjusz hetmana F. Orlika“ w opracowaniu d-ra J. Tokarzewskiego-Karaszewicza z rękopisu francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych (pierwszy tom diarjusza F. Orlika, następcy hetmana I. Mazepy).

VI. Serja pamiętników — cztery tomy, z których trzy — „Stronice z przeszłości“ prof. A. Łotockiego — zawierają opis ukraińskiego życia kulturalnego, społecznego i politycznego przed rewolucją i na jej początku; pozatem jeden tom zbiorowy „Wspomnienie“ (w językach ukraińskim, polskim i francuskim) L. Wasilewskiego, M. Halina, St. Stempowskiego, A. Topczybaszy i generała Tabouis.

VII. Serja podręczników obejmuje dwutomowy „Zarys historii Ukrainy” prof. D. Doroszenki (całokształt dziejów narodu ukraińskiego z bibliografią, doprowadzoną do dnia ukazania się książki).

VIII. Serja pedagogiczna — jeden tom: „Oświata publiczna na Ukrainie Sowieckiej” prof. S. Siropółki (przegląd najważniejszych momentów systemu oświatowego na Ukrainie).

IX. Serja filozoficzna — jeden tom: „Filozofja H. Skoworody” prof. D. Czyżewskiego (źródłowa analiza światopoglądu twórcy ukraińskiej myśli filozoficznej).

X. Serja historii literatury — jeden tom: „T. Szewczenko. Interpretacje” akad. S. Smal-Stockiego. Praca ta podaje rozbiór literacki i ideologiczny najgłówniejszych utworów poety (wydanie tej książki ku uczczeniu jej autora, zasłużonego patriarchy nauki ukraińskiej, łączy Instytut z 120-tą rocznicą urodzin T. Szewczenki i ukazaniem się XXV—jubileuszowego—tomu Prac).

XI. Serja prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich obejmuje jeden tom (w języku polskim): „Kwestja ukraińska, jako zagadnienie międzynarodowe” L. Wasilewskiego. Praca ta znanego badacza stosunków polsko-ukraińskich wyświeśla charakter międzynarodowy sprawy państwowości ukraińskiej w jej dziejowym rozwoju od początku państwa Kijowskiego do ostatnich wypadków w okresie rewolucji.

Do publikacyj Instytutu załączone są bądź streszczenia w językach polskim i francuskim, bądź przynajmniej przekłady spisu rzeczy na powyższe języki.

W chwili obecnej są w druku trzy dalsze tomy „Prac Ukraińskiego Instytutu Naukowego”; pozatem na zamówienie Instytutu jest w przygotowaniu ponad 20 tomów prac różnych autorów, którym Instytut ułatwia pracę zarówno finansowo, jak i przez dostarczanie potrzebnych materiałów.

B. WYDANIE „PANA TADEUSZA” W PRZEKŁADZIE UKRAIŃSKIM.

Poza serjami swych Prac, Ukraiński Instytut Naukowy z okazji setnej rocznicy pierwszego wydania „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza odbywającego się w związku z tym jubileuszem w Warszawie Kongresu

Slawistów, wydał „Pana Tadeusza“ w przekładzie ukraińskim Maksyma Ryłskiego.

C. ZBIOROWE WYDANIE DZIEŁ T. SZEWCZENKI W 16 TOMACH.

Jest to pierwsze wydanie dzieł wszystkich wieszczów ukraińskiego. W roku 1936 mija lat 75 od zgonu T. Szewczenki, który przez artyzm swej twórczości i jej głęboką — narodową i wszechludzką — treść ideową wysoko wzniosł literaturę ukraińską. Spętanie przez cenzurę słowa ukraińskiego w Rosji uniemożliwiło ukazanie się zupełnego, naukowo opracowanego wydania dzieł T. Szewczenki. Toteż najpilniejszym zadaniem dnia dzisiejszego jest zebranie i wydanie wszystkiego, co wyszło spod pióra wieszca, w celu zachowania i przekazania następnym pokoleniom jego wiernego obrazu nie tylko w całej wspaniałości formy estetycznej jego dzieł, lecz i w całej głębi myśli obywatelskiej. Części tego wielkiego zadania, świadom jego olbrzymiej wagi, podjął się Ukraiński Instytut Naukowy w Warszawie, o ile jest ono możliwe do urzeczywistnienia zdala od źródeł rękopiśmiennych.

Nawiązując wykonanie swego zamiaru do 75-lecia zgonu poety, które obchodzone będzie w 1936 r., Ukraiński Instytut Naukowy przystąpił w 1934 r. do pierwszego zupełnego wydania dzieł Szewczenki oraz pierwszej serii rozpraw, poświęconych jego życiu i twórczości literackiej. Wydanie obejmować będzie 16 tomów treści następującej:

I. Przedmowa. Życiorys literacki T. Szewczenki. — II. Poezje do roku 1843. — III. Poezje lat 1843 — 1847. — IV. Poezje lat 1847 — 1857. — V. Poezje lat 1857 — 1861. — VI. Nazar Stodola. Opera minora. — VII. Powieści: Artysta. Najmitka. Warnak. VIII. Powieści: Księżna. Muzykant. Nieszczęsny. Kapitanowa. — IX. Powieści: Bliźnięta. Spacer. — X. Dziennik. — XI. Listy. — XII. T. Szewczenko, jako malarz. — XIII. Stosunki między T. Szewczenką a Polakami. — XIV. Przekłady T. Szewczenki na język polski. — XV. Przekłady T. Szewczenki na inne języki. — XVI. Biblijografia dzieł T. Szewczenki i prac o nim. Twórczość poety zostanie wszechstronnie oświetlona w specjalnie napisanych rozprawach oraz komentarzach i uwagach do tekstu.

Plan wydawnictwa został rozpatrzony na specjalnie w tym celu zwołanych naradach: we Lwowie pod przewodnictwem prof. W. Simowicza (uczestnicy narady: dr. I. Bryk, W. Doroszenko, dr. I. Krewecki, akad. W. Szczurat, dr. M. Wozniak) i w Pradze pod przewodnictwem

prof. W. Sadowskiego (uczestnicy: prof. D. Antonowicz, prof. L. Biłeck, P. Bohacki, prof. O. Boczkowski, prof. D. Doroszenko, W. Sapicki, prof. S. Siropółko, prof. M. Sławiński, akad. S. Smal-Stocki, E. Wyrowy).

Do spraw wydawnictwa powołana została specjalna komisja w składzie następującym: przewodniczący: — prof. A. Łotocki, sekretarz — prof. R. Smal-Stocki, redaktor — mag. P. Zajcew, redaktor odpowiedzialny — A. Petrenko.

Do składu podkomisji redakcyjnej należą: prof. A. Łotocki (przewodniczący), prof. W. Bidnow, mag. P. Zajcew; do składu podkomisji administracyjnej — prof. R. Smal-Stocki (przewodniczący), inż. E. Głowiński, A. Kryżaniwski, M. Kunycki.

Do współpracy zaproszone zostały osoby następujące: prof. D. Antonowicz, prof. I. Balej, prof. W. Bidnow, prof. L. Biłeck, prof. O. Boczkowski, dr. I. Bryk, prof. L. Czykałenko, prof. D. Czyżewski, prof. D. Doroszenko, W. Doroszenko, I. Dubicki, inż. E. Głowiński, W. Jakubowski, prof. M. Korduba, prof. F. Kołessa, A. Kryżaniwski, prof. B. Łepki, dr. S. Ludkiewicz, inż. E. Małaniuk, inż. M. Rudnicki, prof. W. Sadowski, W. Sapicki, prof. W. Simowicz, inż. S. Siropółko, prof. M. Sławiński, akad. S. Smal-Stocki, E. Wyrowy.

Każdy tom obejmuje przeciętnie 320 stron druku. Poszczególne tomy ukazywać się będą w tej kolejności, w jakiej zostaną przygotowane do druku. Ukazały się już tomy II i VII. Następne ukazywać się będą co trzy miesiące.

II.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA INSTYTUTU.

Praca naukowa Instytutu podzielona jest pomiędzy poszczególne komisje i seminarja.

KOMISJA I SEMINARJA.

1.

Seminarjum Ekonomiczne.

Poza wydawaniem monografij z zakresu ekonomiki, działalność naukową w tej dziedzinie prowadzi Seminarjum Ekonomiczne Instytutu. Seminarjum Ekonomiczne ma za zadanie badania obecnego stanu gospodarczego i polityki gospodarczej na Ukrainie—z uwzględ-

nieniem okoliczności zaszłych po wprowadzeniu ustroju sowieckiego, — jak również analizę perspektyw rozwoju ekonomicznego Ukrainy.

Kierownikiem seminarjum jest członek Kolegium prof. W. Sadowski, w jego zastępstwie zaś pracami Seminarjum kieruje b. rektor Ukraińskiej Akademii Gospodarczej w Podebradach prof. inż. J. Szowhenow. Sekretarz: inż. E. Głowiński.

Każdy referat przed odczytaniem zostaje złożony na piśmie i przesłany kierownikowi seminarjum prof. W. Sadowskiemu, który go zwraca wraz ze swoją recenzją. Po dyskusji przewodniczący podaje swoją ocenę zarówno referatu, jak i dyskusji, poczem zostaje odczytana recenzja kierownika. Referaty przechowywane są w aktach Instytutu.

Oprócz badań konkretnych zagadnień z zakresu ekonomiki, od 1932 r. referowane są poszczególne dzieła nowoczesnej literatury naukowej, treścią swą związane z problematami ukraińskiego życia gospodarczego. W ten sposób uczestnicy Seminarjum mają możliwość krytycznego zapoznania się z ukazującymi się w Europie Zachodniej pracami naukowymi i korzystania — poza materiałami sowieckimi — z wyników badań zachodnio-europejskich uczonych oraz obserwatorów życia gospodarczego Ukrainy.

Seminarjum Ekonomiczne odbyło 36 posiedzeń, na których odczytano i omówiono referaty następujące:

Inż. E. Głowiński: „Problem bilansu płatniczego Ukrainy”; „Problem waluty ukraińskiej”; („pieniądze ukraińskie emisji 1917 — 1920”; „pieniądze sowieckie”; „zagadnienie inflacji”; „Sprawozdanie o pracach podsekcji ekonomicznej II Ukraińskiego Zjazdu Naukowego w Pradze 20 — 25.III 1932 r.”; „Nowy etap w planowaniu finansowem Z.S.R.R.”; „Podatek rolny w U.S.R.R.”; „Reforma podatkowa 1930 r. w Z.S.R.R.”; referat o pracy zbiorowej G. Dobberta „Die rote Wirtschaft”; „Krytyczny przegląd wydawnictwa „Rosja Sowiecka”; „Najnowsza literatura o życiu gospodarczym i społecznym w Z. S. R. R.”

Inż. D. Klekocki: „Najnowsza literatura o życiu gospodarczym i społecznym w Z. S. R. R.”

Hl. Łazarewski: Referat o książce A. Janta-Polczyńskiego „Wgłąb Z. S. R. R.”; referat o książce K. Wójcika „Blaski i nędze piatiletki”; referat o książce Otmara-Bersona „Nowa Rosja na przełomie dwóch piatiletek”; krytyczny przegląd wydawnictwa „Rosja Sowiecka”; „Najnowsza literatura o życiu gospodarczym i społecznym w Z. S. R. R.”; „Kolektywizacja na Ukrainie Sowieckiej”.

I. Lipowiecki: „Zewnętrzna wymiana towarowa Ukrainy w latach 1921 — 1929”; „Wywóz rolniczy Ukrainy w latach 1921 — 1929”; „Piatiletka i handel zagraniczny Z.S.R.R. w pracach Knickerbockera „Der rote Handel droht“ i „Der Kampf mit dem roten Handel”; „Zdobycze wywozu Z. S. R. R. w okresie

pierwszej piątiletki"; „Przywóz Z.S.R.R. w okresie pierwszej piątiletki"; „Sytuacja rolnictwa w U.S.R.R. w 1933 r."; „Zagadnienie hodowli bydła w U.S.R.R. (1928 — 1934)"; „Metoda maszynowa opracowania materiału statystycznego“.

M. Malewicz: „Ustrój rolny Rosji Sowieckiej“.

Prof. K. Maciejewicz: „Kryzys rolny“.

Prof. W. Sadowski: „Dumping sowiecki“.

Inż. A. Czubenko: „Stan narodowościowo-kulturalny ludności Ukrainy według spisu 17.XII 1926 r.“ „Stan oświaty zawodowej na Ukrainie przed reformą 1929/30 r.“

Inż. W. Szewczenko: „Organizacja agronomiczna w U.S.R.R.“

M. Sztanko: „Zagadnienie nafty kaukaskiej“.

Inż. W. Janowski: „Przemysł węglowy na Ukrainie“, „Stan transportu sowieckiego“; „Kadry techniczno-robotnicze U.S.R.R. i ich stan materialny“; „Traktoryzacja gospodarstwa rolnego Z.S.R.R.“; „Przyczynki do kwestii robotniczej w U.S.R.R.“; „Elektryfikacja Z. S. R. R.“; „Elektryfikacja U.S.R.R.“

Do składu Seminarjum Ekonomicznego należą: inż. D. Bakewicz-Szczukowski, W. Bowżyk, J. Czerkawski, inż. A. Czubenko, dr. L. Czykałenko, P. Denysenko, inż. M. Derewianko, inż. E. Głowiński, inż. W. Janowski, inż. D. Klekocki, M. Kowalski, D. Kuryło, I. Lipowicki, P. Listownyczy, H. Łazarewski, dr. A. Łukaszewicz, inż. L. Panasenko, inż. P. Sikora, inż. W. Sokołowski, gen. P. Szandruk, prof. inż. I. Szowhenow, mag. P. Wasyńczuk, gen. W. Zmijenko.

2.

Komisja Prawnicza.

Komisja Prawnicza prowadzi badania porównawcze prawodawstwa Ukrainy Sowieckiej. Przewodniczył jej pracom pierwotnie ś. p. P. Sulatycki, po jego zaś zgonie kierownictwo objął H. Łazarewski. Komisja opracowała 9 kodeksów sowieckich: Ustrój sądowy, Kodeks administracyjny, Kodeks cywilny, Procedurę cywilną, Procedurę karną, Kodeks karny, Kodeks pracy, Kodeks pracy poprawczej, Kodeks ustaw o rodzinie. Wobec wykonania zadania komisja jest chwilowo nieczynna.

Rozprawa o Kodeksie karnym w opracowaniu H. Łazarewskiego jest przygotowana do druku.

Do składu Komisji należą: S. Iwanowicz, I. Inożarski, E. Hałanewicz, P. Kukłowski, H. Łazarewski, M. Mironowicz, W. Sołowij, W. Zawadzki.

3.

Komisja Historji Literatury.

Komisja Historji Literatury pod przewodnictwem prof. R. Smal-Stockiego zajmuje się badaniami literatury ukraińskiej, a w szczególności opracowuje obecnie jeden z tomów wydania dzieł T. Szewczenki — o przekładach jego poezyj na języki obce.

Przy komisji powstało prowadzone przez P. Zajcewa seminarjum szewczenkoznawstwa.

4.

Komisja dla przekładu Pisma Św. i ksiąg liturgicznych na język ukraiński.

Na czele Komisji, jako jej przewodniczący, stoi Najbłogosławieński Dionizy, Metropolita Warszawski i całej Polski, zastępca przewodniczącego — prof. A. Łotocki, sekretarz — prof. W. Bidnow. Przy Komisji czynne są dwie filje, prowadzące prace przygotowawcze: jedna w Łucku pod przewodnictwem ks. biskupa Polikarpa, druga w Krzemieńcu pod przewodnictwem prof. M. Kobryna. Komisja oraz jej filje odbyły 167 posiedzeń; ich obrady były szczegółowo protokółowane, po większej części z przytoczeniem tekstu poprawek do przekładów, opracowanych przez poszczególnych autorów.

Pozostawiając na stronie Ewangelje, których przekład ukraiński został zatwierdzony przez b. Synod rosyjski, Komisja zajęła się tłumaczeniem pozostałych ksiąg Nowego Testamentu. Księgi te przełożył nanowo prof. M. Kobryn, przyczem przekłady listów św. apostoła Pawła do Rzymian i Koryntjan zostały już skontrolowane przez filję krzemieniecką Komisji. Filja łucka natomiast skontrolowała przekład Dziejów Apostolskich, uwzględniając tłumaczenie, dokonane przez Bractwo Cyryla i Metodego w Kamieńcu na Podolu w 1920 r. Niestety, Komisja nie ma możliwości wykorzystania znajdującego się w archiwach b. Synodu rosyjskiego klasycznego przekładu Dziejów Apostolskich F. Moraczewskiego (autora zatwierdzonego przez Synod rosyjski tłumaczenia czterech Ewangelij). Z ksiąg Starego Testamentu prof. M. Kobryn przełożył Psalm; za podstawę przekładu przyjęto tekst cerkiewno-słowiański, jako używany w kościołach prawosławnych narodów słowiańskich, z uwzględnieniem wszakże miarodajnych dla przekładu cerkiewno-słowiańskiego tekstów greckiego

i hebrajskiego. Dotychczas skontrolowano zaledwie część tego przekładu, najeżonego licznymi trudnościami i wymagającego skomplikowanej pracy sił fachowych. Z rytuałów poszczególnych nabożeństw skontrolowano najczęściej używane: modlitewnik, liturgję, modły za umarłych; przetłumaczono również w pierwszej redakcji nabożeństwa dwunastu wielkich świąt nieruchomych (wielkiej pracy w tym kierunku dokonał ks. Iwan Huba).

Dzięki łaskawej pomocy zastępcy Egzarchy Bułgarskiego w Konstantynopolu, ks. metropolity Borysa, skompletowana została cenna biblioteka greckich tekstów oryginalnych ksiąg liturgicznych.

Do składu Komisji wchodzi: Metropolita Warszawski i całej Polski Dionizy, Arcybiskup Wołyński Aleksy, Biskup Łucki Polikarp, ks. Protoprezbiter P. Paszczewski, ks. ks. Protojereje N. Abramowicz, I. Bryndzan i O. Milkow (†), ks. I. Huba, ks. N. Malużyński, prof. W. Bidnow, pos. E. Bogusławski, pos. S. Chrucki, prof. L. Danilewicz, prof. W. Fedorenko, prof. W. Hnażewski, W. Jakubowski, prof. M. Kobryn, red. A. Kotowicz, prof. L. Koncewicz, prof. W. Kluczyński, prof. A. Łapiński, prof. A. Łotocki, dyr. A. Milaszkievicz, dyr. I. Rej, W. Sobczyński, pos. M. Teleżyński, M. Tyrawski, P. Zajcew, dyr. J. Bielecki.

5.

Komisja dla badań ruchu ukraińskiego.

Komisja ta (przewodniczący — prof. A. Łotocki, sekretarz — prof. W. Bidnow) bada ukraiński ruch narodowy w jego różnych rozgałęzieniach. „Stronice z przeszłości” pióra przewodniczącego komisji powstały w wyniku stwierdzenia najpilniejszych potrzeb w tym kierunku. Tenże autor opracowuje obszerniejszy zarys p. t. „Historja ukraińskiej myśli narodowej”. Intencjom, wypływającym z zadań tej komisji, odpowiadają też poszukiwania d-ra J. Tokarzewskiego - Karaszewicza w archiwach francuskich, austriackich i szwedzkich, jak również innego współpracownika Instytutu d-ra W. Krupnickiego w archiwach niemieckich i szwedzkich — materiałów, dotyczących ostatnich hetmanów ukraińskich I. Mazepy i F. Orlika oraz ich współpracowników. Z polecenia Instytutu dr. W. Trepke zwiedził na terytorjum dzisiejszej Rumunii miejscowości, w których bawił przed śmiercią hetman I. Mazepa, zebrał ustne podania ludowe i sfotografował zabytki, z jego imieniem związane.

Jest już przygotowany do druku wielki tom (ponad 20 arkuszy) rozpraw, omawiających działalność pierwszych emigrantów politycznych początku XVIII stulecia—hetmanów Mazepy i Orlika oraz ich otoczenia.

Cenny nabytek w zakresie historii ruchu ukraińskiego stanowi archiwum znanego emigranta ukraińskiego lat 70—90-tych ubiegłego stulecia M. Drahomanowa, zakupione przez Instytut od jego córki, dzięki pomocy ś. p. ministra S. Czerwińskiego i jego ówczesnego bliskiego współpracownika dyrektora W. Suchodolskiego. Główną część archiwum stanowią listy do Drahomanowa działaczy ruchu wyzwolenczego różnych narodowości, rękopisy nadsyłane do redakcji wydawanej przez Drahomanowa w Genewie „Hromady”, listy Drahomanowa do rodziny, czasopisma w różnych językach, w których Drahomanow zamieszczał swe artykuły i t. p. Archiwum, już uporządkowane i opisane, mieści się w specjalnej szafie, a część materiałów, odpowiadająca mniej więcej trzem tomom, została przygotowana do druku (korespondencja członków kijowskiej „Starej Hromady” z lat 1870—1895). Na porządku dziennym stoi utworzenie biblioteki dzieł Drahomanowa i literatury o nim (zamiar ten jest już częściowo urzeczywistniony) oraz ułożenie bibliografii poświęconych mu prac. Zaczątek przyszłego muzeum im. Drahomanowa stanowią ofiarowane przez jego córkę p. L. Szyszmanowową przedmioty, jak to srebrne wieniec, rzeczy z jego biurka, cenny album krajobrazów jego rodzinnych okolic.

Jako materiały do historii ruchu ukraińskiego ostatnich dziesięcioleci przed wojną światową, Instytut nabył napisane na jego zamówienie wspomnienia niektórych wybitnych działaczy ukraińskich (w tej liczbie ś. p. Wł. Leontowicza); wspomnienia kilku autorów są jeszcze pozatem w przygotowaniu. Zamówione zostały wspomnienia kilku uczestników Związku Wyzwolenia Ukrainy (czasu wojny światowej), i część tych materiałów znajduje się już w tece Instytutu. W uzupełnieniu wydanych przez Instytut, powyżej wymienionych prac generałów W. Salskiego i P. Szandruka oraz pułk. A. Docenki z dziejów walki zbrojnej o niepodległość Ukrainy, Instytut dokłada starań, będących już częściowo w drodze realizacji, o wydanie historii poszczególnych dywizyj armji Ukraińskiej Republiki Ludowej. Zbierane są też materiały i dokumenty do historii ostatniej emigracji ukraińskiej,

6.

Komisja dla badań zagadnień polsko-ukraińskich.

Naukowe opracowanie stosunków polsko-ukraińskich w przeszłości oraz zbadanie wzajemnych wpływów państwowych, kulturalnych i gospodarczych jest palącą koniecznością dla obu sąsiadujących ze sobą narodów. Ta naukowa konieczność spowodowała współpracę uczonych polskich i ukraińskich i utworzenie „Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich”, ukonstytuowanej 27 listopada 1933 r. Na czele Komisji stoją: Prof. Uniw. Warsz. M. Handelsman, jako prezes; Prof. Uniw. Warsz. S. Szober i Prof. Uniw. Warsz. A. Łotocki, jako zastępcy; Prof. Uniw. Warsz. R. Smal-Stocki, jako sekretarz. Prace Komisji podzielone są pomiędzy dwie sekcje. Prezesem sekcji językoznawczo - filologicznej jest Prof. Uniw. Warsz. S. Słोński, zastępcą — Prof. Uniw. Warsz. R. Smal-Stocki; prezesem sekcji historycznej — Prof. Uniw. Warsz. O. Halecki - Chalecki, zastępcą — Prof. Uniw. Warsz. M. Korduba. Funkcje sekretarzy pełnią młodsze siły naukowe.

Na posiedzeniach Komisji odczytano referaty następujące:

a) w sekcji historycznej:

Prof. M. Handelsmana — o początkach ruchu ukraińskiego w XIX st.;

Prof. M. Korduby — o planie prac i zadaniach sekcji oraz o pracy d-ra D. Olanczyna „Daniel Grek de Oliveberg”;

Mag. Kubiaka — o przyłączeniu ziemi Sanockiej do Polski za Kazimierza Wielkiego;

D-ra S. Kuczyńskiego — o ziemiach Siewiersko-Czernihowskich pod panowaniem Litwy;

b) w sekcji językoznawczo-filologicznej:

prof. B. Łepkiego — o planie prac i zadaniach sekcji w zakresie historii literatury;

prof. R. Smal-Stockiego — o planie prac i zadaniach sekcji w zakresie językoznawstwa;

d-ra S. Szczurata — o Tymce Padurze.

Komisja polsko-ukraińska ogłasza swe prace, zatwierdzone do druku, jako specjalną serję komisji badań zagadnień polsko-ukraińskich. Ukazał się dotychczas tom I serji — ministra L. Wasilewskiego „Kwestja ukraińska, jako zagadnienie międzynarodowe”.

Komisja wydaje ponadto „Bulletin de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens”.

Do składu komisji należą: prof. S. Arnold, dr. Wł. Bogatkiwicz, red. Wł. Bączkowski, prof. W. Bidnow, mag. K. Czajkowska, prof. W. Doroszewski, mag. I. Dubicki, major A. Englert, prof. I. Feszczenko-Czopiowski, mag. H. Friedrich, inż. E. Głowiński, prof. J. Gołąbek, prof. O. Halecki-Chalecki, prof. M. Handelsman, prof. inż. L. Hrabyna, mag. W. Jakubowski, prof. M. Korduba, mag. I. Korowicki, prof. L. Krzywicki, dr. S. Kuczyński, prof. B. Łepki, prof. A. Łotocki, inż. E. Małaniuk, P. Mehyk, dr. J. Pajewski, dyr. St. Paprocki, dr. H. Paszkiewicz, dr. J. Pogonowski, prof. St. Poniatowski, mag. M. Rogoziński, dr. M. Rudzińska, inż. C. Sałatko-Petryszczo, prof. St. Słoński, prof. R. Smal - Stocki, dr. K. Stołyhwo, gen. P. Szandruk, prof. S. Szober, prof. inż. I. Szowhenow, mag. K. Symonolewicz, mag. J. Tarnacki, prof. W. Tatarkiewicz, dr. Tomkiewicz, prof. J. Ujejski, prof. T. Walek - Czarnecki, dr. M. Walicki, kpt. A. Walijski, min. L. Wasilewski, dr. L. Widerszał, dr. J. Woźniński, mag. P. Zajcew, prof. J. Ziłyński.

III

WYKŁADY.

Wykłady publiczne.

Ukraiński Instytut Naukowy urządza wykłady publiczne o charakterze ściśle naukowym lub popularnym zarówno w ramach Instytutu, jak i w innych instytucjach.

1.

Wykłady w Ukraińskim Instytucie Naukowym.

Instytut urządzał publiczne wykłady naukowe dla miejscowej kolonii ukraińskiej oraz młodzieży akademickiej, przyczem zapraszał na nie i licznych gości Polaków. Wykłady te odbywały się pierwotnie w lokalach Warszawskiego Towarzystwa Naukowego oraz Instytutu Wschodniego, w latach zaś ostatnich — w lokalu własnym.

Wygłoszone zostały wykłady następujące:

Prof. W. Bidnow: „Zimownik zaporoski i jego znaczenie dla historii zaludnienia Ukrainy stepowej”; „Z dziejów walki o niezależność kościoła ukraińskiego”; „Marjan Dubiecki i jego prace z historii Ukrainy stepowej”; „Akademik Dm. Bahalij, jako historyk”; „Sprawozdanie o II Ukraińskim Zjeździe Naukowym w Pradze 20—25.III.1932, sekcja historyczna”; „Akademik Mikołaj Petrow (z okazji 50-lecia jego pracy *Oczerki istoriji ukrainskoj litteratury*)”.

Prof. M. Handelsman: „Ze studjów nad genezą narodu nowożytnego”.

Inż. E. Głowiński: „Jedyny plan finansowy Z.S.R.R.”; „Doktryna społeczno-ekonomiczna katolicyzmu i bolszewizmu (bolszewizm w oświeceniu W. Guriana); „Sprawozdanie o II Ukraińskim Zjeździe Naukowym w Pradze 20—25.III.1932, podsekcja ekonomiczna”.

Prof. B. Iwanicki: „Las ukraiński w głównych momentach dziejowych”.

Prof. M. Korduba: „Powstanie narodowości ukraińskiej”; „Kozaczyszna”; „M Hruszewski, jako historyk”.

Doc. dr. W. Kubijowicz: „Mapa etnograficzna ziem ukraińskich”.

Prof. B. Łepki: „Dumki T. Szewczenki”; „Współczesna literatura ukraińska”; „Dr. Johann Wilhelm Müller o Ukrainie 1687 r.”; „Próba charakterystyki literatury ukraińskiej”.

Prof. A. Łotocki: „Autokefalia”; „Na przełomie (ukraińska myśl narodowa w końcu XVIII stulecia); „Sprawozdanie o II Ukraińskim Zjeździe Naukowym w Pradze 20—25.III.1932; ogólna charakterystyka”; „Michał Hruszewski, jako postać historyczna w ukraińskim życiu narodowym”.

Prof. K. Maciejewicz: „Kolektywizacja gospodarki rolnej na Ukrainie”.

Dr. T. Ołesjuk: „Zielony Klin (kraj dalekiego wschodu)”.

Prof. W. Prokopowicz: „Klasztor Wydubiecki”; „O biblioteczce im. Symona Petlury w Paryżu”.

Prof. W. Sadowski: „Ukraina w planie pięcioletnim Z.S.R.R.”; „Skład narodowościowy i społeczny U.S.R.R.”.

Prof. R. Smal-Stocki: „Rytmika T. Szewczenki”; „Z historii ukraińskich walk o niezależność w czasie wojny światowej”; „Słowo i jego znaczenie”.

Prof. inż. I. Szowheniw: „Droga wodna Dniepr-Wisła”; „Gospodarka wodna w dorzeczu Dniepru na Ukrainie”; „Kłęski powodzi i sposoby walki z niemi”.

Prof. A. Szulhyn: „Patriotyzm Jana Jakóba Russa w jego twórczości i korespondencji”.

Dr. J. Tokarzewski-Karaszewicz: „Hetman Filip Orlik”; „Działalność Cercle d'Etudes Ukrainiennes w Paryżu”.

Minister L. Wasilewski: „O sprawie narodowej”.

Inż. W. Wielhorski, dyrektor Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w Wilnie: „Problem narodowo-państwowy kraju Nadbałtyckiego”.

2.

Wykłady w innych instytucjach.

Ukraiński Instytut Naukowy z własnej inicjatywy lub na zaproszenie innych instytucyj delegował swych członków dla wygłoszenia wykładów w tych instytucjach.

Inż. E. Głowiński w Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej w Wilnie: „Podstawy ekonomiczne niepodległości Ukrainy”.

Prof. B. Łepki w Instytucie Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie, Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej w Wilnie, Instytucie

Wschodnim w Warszawie i na wykładach międzynarodowych w Gdyni — wykłady z historii literatury ukraińskiej.

H. Łazarewski w Instytucie Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie: „Kolektywizacja na Ukrainie Sowieckiej”.

Prof. A. Łotocki w Towarzystwie Historyczno-Filologicznym w Pradze: „Zasada społeczna w kościele”; w Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej w Wilnie; „Zagadnienie religijne w Z.S.R.R.”; w Towarzystwie im. Piotra Mohyły w Łucku: „Soborowość kościelna”.

Prof. R. Smal-Stocki na posiedzeniu inauguracyjnym Towarzystwa Bułgarsko-Ukraińskiego w Sofji: „Stosunki bułgarsko-ukraińskie”; w Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej w Wilnie: „Cechy zasadnicze języka ukraińskiego”; „Ukraiński ruch wyzwolenczy za czasów wojny światowej”; w uniwersytecie w Helsinku: „Język ukraiński”; w Gimnazjum Ukraińskim w Krzemieńcu: „Ukraiński przekład „Pana Tadeusza”.

3.

Odczyty popularne.

Na zaproszenie „Orientalistycznego Koła Młodych” Ukraiński Instytut Naukowy zorganizował wykłady następujące:

Inż. E. Głowiński: „Położenie ekonomiczne Ukrainy”.

Dr. M. Kowalewski: „Ukraina Sowiecka”.

Prof. M. Korduba: „Historja Ukrainy”.

Prof. B. Łepki: „Literatura ukraińska”.

Prof. A. Łotocki: „Ukraińska myśl polityczna”.

Prof. R. Smal-Stocki: „Język ukraiński”.

Dr. J. Tokarzewski-Karaszewicz: „Następca Mazepy — hetman Filip Orlik”.

4.

Odczyty radiowe.

Na skutek porozumienia Ukraińskiego Instytutu Naukowego z Polskim Radjem członkowie i współpracownicy Instytutu wygłosili przez radio odczyty następujące:

Inż. E. Głowiński: „Ukraina w życiu ekonomicznym Rosji”; „Ukraińska myśl ekonomiczna”.

Dr. M. Kowalewski: „Ukraina w cyfrach”.

H. Łazarewski: „Ukraina w konstytucji Z.S.R.R.”

Prof. A. Łotocki: „Emigracja ukraińska, jako zjawisko społeczne”; „Światopogląd państwowy Symona Petlury”; „Światopogląd państwowy T. Szewczenki”; „Ukraińskie słowo drukowane”; „T. Szewczenko (z okazji 120-ej rocznicy urodzin poety)”.

Prof. R. Smal-Stocki: „Symon Petlura”; „Działalność kulturalna emigracji ukraińskiej”; „Działalność Ukraińskiego Instytutu Naukowego w Warszawie”; „Przekład ukraiński Pana Tadeusza”.

IV.

UDZIAŁ W ZJAZDACH NAUKOWYCH.

Ukraiński Instytut Naukowy bierze udział w zjazdach naukowych za pośrednictwem swych członków oraz upoważnionych delegatów.

Na II Ukraińskim Zjeździe Naukowym wygłoszone zostały referaty następujące:

Prof. W. Bidnow: „D. I. Bahalij — badacz Ukrainy stepowej”; „Akademja kijowska, jako centrum oświatowe Ukrainy w XVII st.”; „Badania regionalnej historii Ukrainy do 1917 r.”; „Pierwsze pięć lat pobytu Zaporozców w Turcji (1775 — 1780)”.

Inż. E. Głowiński: „Nowy etap w planowaniu finansowym Z.S.R.R.”.

Prof. A. Łotocki: „Prądy ideowe w kijowskiej Starej Hromadzie w 70—80-tych latach ubiegłego stulecia”; „Zerwanie między kijowska Starą Hromadą a M. Drahomanowem”.

Prof. W. Sadowski: „Problem rejonu ekonomicznego”; „Bezrobocie w U. S. R. R.”

W 1933 r. Dyrekcja Instytutu została zaproszona do Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Kongresu Historycznego w Warszawie.

Na II Międzynarodowym Kongresie Sławistów w Warszawie w 1934 r. delegatami Instytutu byli prof. A. Łotocki, prof. R. Smal-Stocki (referat: „O znaczeniu przymiotników ukraińskich”), prof. B. Łepki, asystent K. Czajkowska. Z okazji tego Kongresu, poświęconego setnej rocznicy ukazania się w druku „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, Instytut wręczył uczestnikom Kongresu swoje wydanie „Pana Tadeusza” w ukraińskim przekładzie M. Rylskiego.

W międzynarodowych kongresach językoznawczych w Genewie w 1930 r. i w Rzymie w 1933 r. brał udział prof. R. Smal-Stocki, który na pierwszym z nich wygłosił referat na temat: „Zasady słowotwórstwa wykrzykników ukraińskich” (w języku niemieckim).

W Międzynarodowym Kongresie Geograficznym w Warszawie w 1934 r. brał udział, jako delegat Instytutu, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. W. Kubijowicz.

Z okazji dwóch kongresów, które odbywały się w Warszawie (II sławistycznego i historycznego), Instytut urządził przyjęcie dla Ukraińców — uczestników tych kongresów.

V.

KONTAKT I WSPÓLPACA ZE ZBLIŻONEMI INSTYTUCJAMI.

W działalności swej Ukraiński Instytut Naukowy utrzymuje ścisły kontakt i współpracuje z instytucjami o zbliżonych celach. Są to w kraju: Towarzystwo Naukowe im. Szewczenki we Lwowie, Instytut Badań Europy Wschodniej w Wilnie, Instytut Wschodni i Instytut Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie; zagranicą: Cercle d'Etudes Ukrainiennes i Biblioteka im. Symona Petlury w Paryżu, Towarzystwo Bułgarsko-Ukraińskie w Sofji.

VI.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-INFORMACYJNA.

Za jedno ze swych zadań uważa Instytut informowanie społeczeństwa polskiego o kulturze ukraińskiej. W tym celu Instytut zorganizował:

1. Koncert współczesnej muzyki ukraińskiej w wykonaniu orkiestry Filharmonji Warszawskiej pod kierownictwem kompozytora ukraińskiego A. Rudnickiego i z udziałem śpiewaczki ukraińskiej Marji Sokił.
2. Akademię dla uczczenia 120-ej rocznicy urodzin T. Szewczenki z udziałem wybitnych ukraińskich sił artystycznych.
3. Instytut popiera grupę „Spokij” malarzy ukraińskich — uczniów Warszawskiej Akademji Sztuk Pięknych, przyznając premje za obrazy konkursowe na wyznaczone tematy i udzielając zasiłków wystawom obrazów tej grupy.

VII.

STYPENDJA.

Ze środków, specjalnie na ten cel uzyskanych, Instytut przyznaje stypendja młodym siłom naukowym, literackim i artystycznym. Co roku korzystało ze stypendjów przeciętnie 10 osób.

VIII.

BIBLIOTEKA.

Zadaniem Biblioteki Instytutu jest obsługiwanie współpracowników i dostarczanie literatury niezbędnej dla prac, dokonywanych

przez Komisję i Seminarja, jak również indywidualnie. Biblioteka liczy około 150 stałych abonentów. Szczególna uwaga zwrócona została na zaopatrzenie biblioteki w sowiecką literaturę naukową, o którą w innych bibliotekach jest dość trudno. W miarę swego rozwoju biblioteka Instytutu staje się powoli głównym zbiorem „Ucrainiców” w Warszawie. Kierownik biblioteki: inż. E. Głowiński.

Biblioteka liczy 4.000 tytułów i około 5.000 tomów. Liczba książek wzrastała z biegiem lat. 1 stycznia 1932 r. biblioteka liczyła 993 tytułów, 1 stycznia 1933 r.—1.741, 1 stycznia 1934 r.—2.735, 1 stycznia 1935 r.—4.300. Według gałęzi wiedzy książki dzielą się, jak następuje: nauki społeczne (ekonomika, prawo)—34,3%, historia—18,5%, dzieła ogólne (czasopisma, organy instytucyj naukowych)—14,0%; literatura, historia i krytyka literatury—13,7%; filologia—6,3%; religja—4,1%; nauki ścisłe—3,8%; nauki techniczne—3,3%; sztuka—1,5%; filozofja—0,5%.

Według języka książki dzielą się, jak następuje: w języku ukraińskim—49,6%, rosyjskim—21,0%, polskim—13,2%, niemieckim—7,3%, francuskim—3,9%, w innych językach (angielskim, białoruskim, bułgarskim, łotewskim, węgierskim, rumuńskim, serbskim, starogreckim, starocerkiewnosłowiańskim, fińskim i szwedzkim)—5%.

Niemal połowa książek została zakupiona (47%); w drodze wymiany otrzymano 18,4%; od ofiarodawców—34,6%. Największą ilość książek ofiarowanych otrzymano od Biblioteki Publicznej w Warszawie (183 tytułów) oraz od Biblioteki Narodowościowej przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (177 tytułów).

Następujące instytucje i stowarzyszenia naukowe nadsyłają Ukraińskiemu Instytutowi Naukowemu swe wydawnictwa w drodze wymiany:

I. Ukraińskie:

„Muzeum Walki o Wyzwolenie” w Pradze, „Muzeum Narodowe” we Lwowie, „Towarzystwo Naukowe im. T. Szewczenki” we Lwowie, Towarzystwo „Bojkowszczyzna” w Samborze, Towarzystwo „Proswita” we Lwowie, Ukraińska Akademia Gospodarcza w Podebradach, Ukraiński Społeczny Fundusz Wydawniczy w Pradze, Ukraiński Instytut Socjologiczny w Pradze, Ukraiński Instytut Naukowy w Berlinie, Uniwersytet Ukraiński w Pradze. Wojskowe Towarzystwo Historyczne.

II. Polskie:

Biblioteka Publiczna, Warszawa; Biblioteka Głównej Szkoły Handlowej, Warszawa; Główny Urząd Statystyczny, Warszawa; Instytut Badań Spraw Na-

rodowościowych, Warszawa; Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej, Wilno; Instytut Wschodni, Warszawa; Polskie Towarzystwo Historyczne, Lwów. Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa.

III. Zagraniczne:

Academia Româna, Bukareszt; Bayrische Akademie der Wissenschaften, Monachjum; Biblioteca Nazionale Centrale Vittorio Emmanuele di Roma, Rzym; Columbia University, New-York; Deutsches Institut für Auslandkunde, Münster; Institut d'Etudes de Documentation économiques et sociales, Bordeaux; Institut d'Etudes des Slaves, Genewa; Istituto per l'Europa Orientale, Rzym; Instytut Sławianowiedzenij Akademiji Nauk S.S.S.R., Leningrad; Koninklijke Akademie van Wetenschappen, Amsterdam; Det kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Kopenhaga; Kungl. Karolinska Universitet, Lund; Kungl. Svenska Vetenskaps Akademien, Stockholm; Kungl. Universitetet i Uppsala, Upsala; Magyar Tudományok Akadémia, Budapeszt; Makedonskijat Nauczen Institut, Sofja; Moskovskij Gosudarstwiennyj Uniwiersitet, Moskwa; Národní Museum, Praga; The Ohio State University, Columbus; Ost-Europa Institut, Wrocław; Preussische Akademie der Wissenschaften, Berlin; Publicznaja Biblioteka im. Lenina, Moskwa; Royal Scottish Society of Arts, Edinburgh; Russkij Zagranicznyj Archiw, Praga; Sächsische Akademie der Wissenschaften, Lipsk; Slovansky Ustav, Praga; Societas Scientiarum Fennica, Helsinki; Société des Nations, Genewa; Société des Philologues Lettons, Ryga; Sriednieaziatskij Gosudarstwiennyj Uniwiersitet, Taszkent; Stanford University, California; Swoboden Uniwiersitet, Sofja*.

III. Redakcje czasopism:

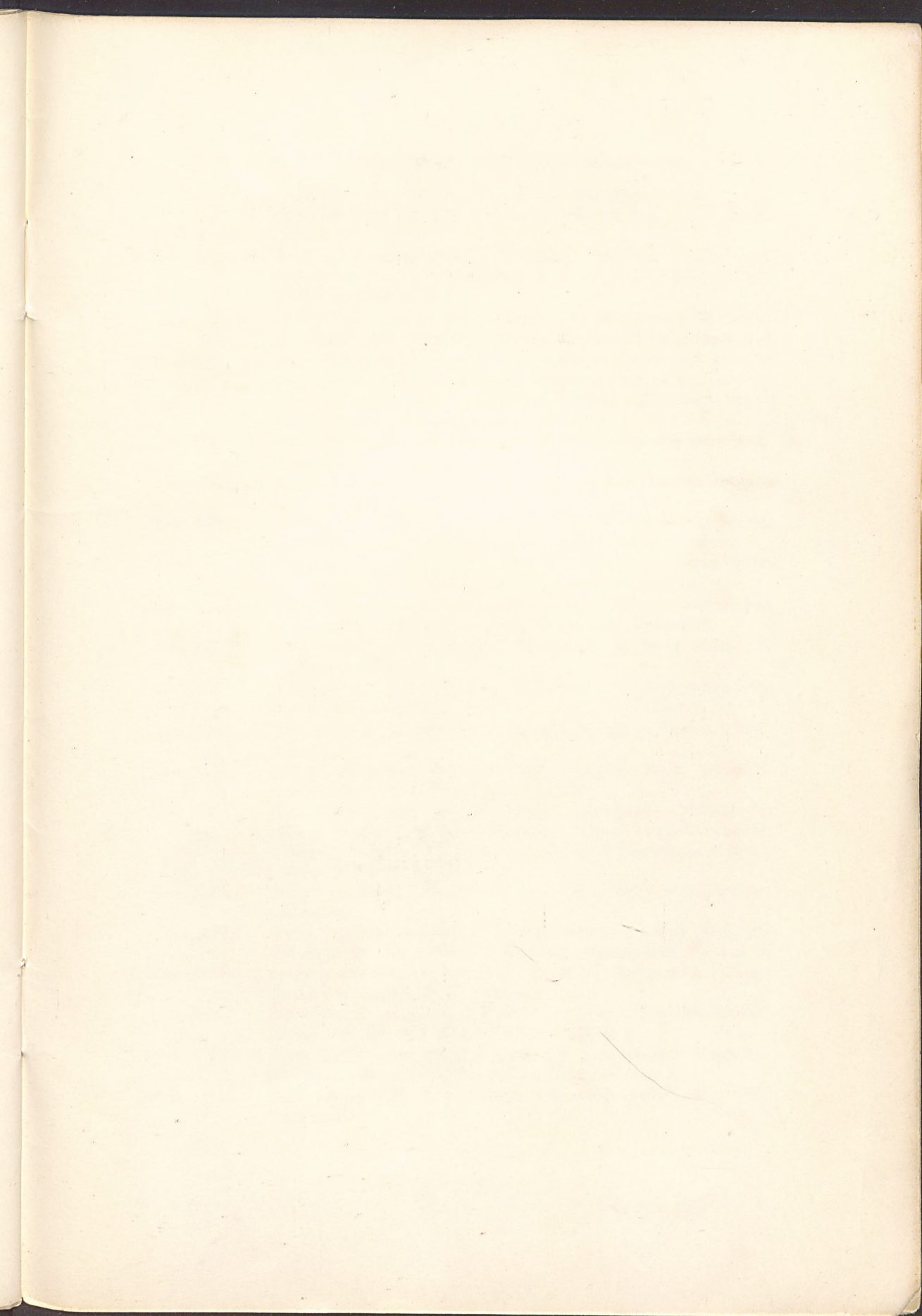
„Byzantinoslavica“, Praga; „Bunt Młodych“, Warszawa; „Elpis“, Warszawa, „Hospodarsko-kooperatywnyj czasopys“, Lwów; „Kooperatywna Respublika“, Lwów; „Nowa Chata“, Lwów; „Polski Przegląd Kartograficzny“, Lwów; „Ridna Mowa“, Warszawa; „Tabor“, Warszawa; „Tryzub“, Paryż; „Wiadomości Ukraińskie“, Warszawa; „Zeitschrift für Osteuropäische Geschichte“, Berlin.

Dyrektor Instytutu, Prof. A. Łotocki.

Sekretarz, Prof. R. Smal-Stocki.

*) Starania Ukraińskiego Instytutu Naukowego zorganizowania wymiany z instytucjami naukowymi Ukrainy Sowieckiej nie odniosły skutku.

PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO.

- Tom I. Serja statystyczna, zeszyt 1. Ludność ukraińska Z. S. R. R. Rozprawy T. Olesiewicza, O. Pytela, W. Sadowskiego i O. Czubenki. Cena zł. 6.
- Tom II. Serja statystyczna, zeszyt 2. Tymoteusz Olesiewicz. Tablice statystyczne ludności ukraińskiej Z. S. R. R. według spisu 17 grudnia 1926 roku. Cena zł. 20.
- Tom III. Serja ekonom., zeszyt 1. E. Głowiński, K. Maciejewicz, W. Sadowski. Zagadnienia współczesne życia gospodar. Ukrainy. Cena zł. 6.
- Tom IV. Serja filologiczna, zeszyt 1. Dr. Konstantyn Czechowicz. Aleksander Potebnia. Ukraiński myśliciel-lingwista. Cena zł. 6.
- Tom V. Serja prawnicza, zeszyt 1. Prof. A. Łotocki. Ukraińskie źródła prawa kościelnego. Cena zł. 12.
- Tom VI. Serja pamiętników, zeszyt 1. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Cena zł. 8.
- Tom VII. Serja ekonomiczna, zeszyt 2. W. Sadowski. Praca w Ukrainie Radzieckiej. Cena zł. 6.
- Tom VIII. Serja pamiętników, zeszyt 2. Wspomnienia. L. Wasilewski, M. Hałyn, S. Stempowski, A. Tobczybaszy, Tabouis. Cena zł. 6.
- Tom IX. Serja podręczników, zeszyt 1. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. I. (do połowy wieku XVII). Cena zł. 8.
- Tom X. Serja filologiczna, zeszyt 2. Dr. Mikołaj Puszkarski. Najmłodsza palatalizacja spółgłosek w języku Ukraińskim. Cena zł. 5.
- Tom XI. Serja ekonomiczna, zeszyt 3. I. Wasiuk. Spółdzielczość kredytowa w Ukrainie. Cena zł. 5.
- Tom XII. Serja pamiętników, zeszyt 3. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część II. Cena zł. 15.
- Tom XIII. Serja historyczna, zeszyt 1. A. Docenko. Wyprawa zimowa r. 1920. Cena zł. 15.
- Tom XIV. Serja filologiczna, zeszyt 3. Iwan Ziliński. Mapa dialektów ukraińskich z objaśnieniami. Cena zł. 2.50.
- Tom XV. Serja historyczna, zeszyt 2. Wojna Ukraińsko - moskiewska 1920 r. Część I. Operacyjne dokumenty Sztabu Armji Ukraińskiej Republiki Ludowej. Pod redakcją generała W. Salskiego, zestawili generał P. Szandruk. Cena zł. 15.
- Tom XVI. Serja prawnicza, zeszyt 2. Prof. A. Łotocki. Autokefalia. Cena zł. 12.
- Tom XVII. Serja historyczna, zeszyt 3. Djarjusz hetmana Orlika. Przygotował do druku Jan z Tokar Tokarzewski Karaszewicz. Cena zł. 6.
- Tom XVIII. Serja podręczników, zeszyt 2. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. II. Cena zł. 12.
- Tom XIX. Serja prawnicza, zeszyt 3. Prof. A. Jakowliw. Traktaty ukraińsko-moskiewskie w XVII—XVIII st. Cena zł. 8.
- Tom XX. Serja ekonomiczna, zeszyt 4. Prof. inż. I. Szowheniw. Gospodarstwo wodne w dorzeczu, Dniepru na Ukrainie. Cena zł. 4.
- Tom XXI. Serja pamiętników 4. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część III. Cena zł. 15.

- Tom XXII. Serja pedagogiczna, zeszyt 1. Siropółko. Oświata publiczna na Ukrainie Sowieckiej. Cena zł. 10.
- Tom XXIII. Serja ekonomiczna, zeszyt 5. Prof. W. Iwanys. Gospodarstwo energetyczne Ukrainy i Północnego Kaukazu. Cena zł. 5.
- Tom XXIV. Serja filozoficzna, zeszyt 1. Prof. D. Czyżewski. Filozofja H. S. Skoworody. Cena zł. 8.
- Tom XXV. Serja historii literatury, zeszyt 1. Prof. S. Smal-Stocki. T. Szewczenko. Interpretacje. Cena zł. 10.
- Tom XXVI. Serja ekonomiczna zeszyt 6. W. Sadowski. Robocizna w gospodarstwie rolnem Ukrainy (w druku).
- Tom XXVII. Serja ekonomiczna, zeszyt 7. B. Iwanicki. Lasy i gospodarka leśna na Ukrainie. Tom I (w druku).
- Tom XXVIII. Serja prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 1. Leon Wasilewski. Kwestja ukraińska jako zagadnienie międzynarodowe (w języku polskim). Cena zł. 5.

Warszawa, Służewska 7 m. 4.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001009624670

Druk ABC J. Tymienieckiej—Marszałkowska 91 tel.: 8-68-65 9-81-11